

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	240 K
Félévre	120 K
Hegyedévre	60 K
Egy hóra	20 K

Egyes szám ára 80 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Obilittyeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám 2.

MEGJELNIK MINDENNAP, VASÁR
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam. 129. szám.

Vasárnap, június 13.

Helsingforsból

az a megdöbbentő hír érkezik, hogy az Aaland-szigetek miatt Svédország és Franciaország között komoly konfliktus támadt és hogy a helyzet mostani alakulása szerint fegyveres intervenció sines kizárva.

A vértenger háborgása tehát még mindig tart, hiábavalók a versaillesi és egyéb ünnepélyes békekötések és hiába virágozik ki szerte a világon az áldott béke utáni őszinte vágyakozás. Klió véres munkéja még nem nyert befejezést, a történelmi evolúció őserije még mindig erősebbnek bizonyult az emberi szándéknál. A Mar mara-tenger partjain, ahol a tunya török vér indult sohasem várt pezsdülésre, a próféta lobogója alá sereglenek a földből nőtt fanatikus csapatok és messze északon is tovább kell ölni az embert, valamely láthatatlan szellem ellenállhatatlan parancsszavára. Az évtizedeken át esendesen szendegő Európát rémes rázkódtatásokkal gyötri még mindig a fejlődés vagy sülyedés életereje, az a határozott eszközökkel dolgozó, titkos őserő, amelynek ezzel a szerencsétlen földrésszel új és eddig ismeretlen szándékai vannak. Meddig tart még ez a gyötrő lázállapot, az a rémes bizonytalanság, amelynek áldozata ma minden legkisebb ország, amelynek leggyászosabb eredménye az, hogy testvérnépeket egymástól a gyűlölet tengere választja el, hogy eltespednek a néptestek mozgató és gondolkodó idegei és hogy valami általános letargia, mint sűrű szemfedő borul rá a népekre és nemzetekre?

Vajjon kinek a kezében van a Pandóra büvös szelencéje, amelyben a gyógyulás nagyszerű balzsama foglaltatik? Képzeltető-e más csodaszer, mint a népek megelégedettsége, az a béke, amely a háborgó néppszichére ráborul, elaltatja a felkorbácsolt, vad indulatokat és a jogfosztottság örökké izgató érzése helyébe a megadott igazság koszorújával övezi a lelkeket? Minden nép végeredményben egyazon keretbe foglalt egyének összessége és ez az összesség az egyén életnyilvánulásait mutatja. Egyénekén keresztül kell megismerni a nemzet minden baját és Európa mai szerencsétlenségének egyik főoka, hogy a nemzettel mindenkor mint elvont fogalommal foglalkoztak, holott minden újabb haláltánc a néplélek emberi indulatának eredménye, minthogy a történelem minden eseménye mindennap, egyszerű és természetes lélektani motívumokra vezethető vissza.

Vajjon mikor jut már gyógyító balzsam a nemzetekre és ezzel együtt az agyongyötört emberi szívekre?

BEOGRADI HIREK.

— Telefonjelentés. —

Beograd. Sándor régens-trónörökös, aki most Banya-Koviljaczán nyaral, néhány nap múlva visszaérkezik Beogradba.

Beograd. A tegnapi délelőtti minisztertanácsot, melynek programjára a központi szövetkezet ügye volt kitűzve. Stojanovics miniszter hirtelen megbetegedése folytán nem tartották meg. A választási törvényt illetőleg végleges megállapodásra jutottak. A választási törvény egy szakasza kimondja, hogy papok, tanárok, tanítók és bírák a választás ideje alatt agitációs beszédeket nem mondhatnak. Ez ellen a tervezet ellen foglalt állást Korosec miniszter.

Beograd. A parlament ma délután 4 órakor ülést tart, amelyen az országos képviselőválasztásokról szóló törvényjavaslat van napirenden.

Beograd. Davidovics belügyminiszter péntek este Üszkűbbe utazott.

Beograd. A jugoszláv és osztrák tárgyalások menetében a két utolsó napon kritikus helyzet állott be, úgy hogy már attól féltek, hogy a tárgyalások teljesen megszakadnak. Az osztrákok tudniillik nem akartak beleegyezni abba, hogy az Ausztriába kiviendő élelmiszereket egészséges pénzben fizessék ki. Ma azonban a tárgyalásokat folytatni fogják. Löwenfeld-Russ és Paul dr. 11-ikén meglátogatták Vesznic miniszterelnököt, aki azt a reményét fejezte ki, hogy a szerződést bizonyára mindkét fél megelégedésére fogják megkötni.

Beograd. A minisztertanács megengedte 1000 drb ökör kiszállítását Csehországba. Jugoszlávia ezért rekompenzáció fejében cukrot kap.

Beograd. Pénteken Beogradba érkezett dr. Magarasevics Jován szabadkai államügyész, aki a szabadkai puccsról szóló iratokat hozta magával. Az igazságügyminiszter az államügyészt hosszabb kihallgatáson fogadta.

A NÉPSZÖVETSÉG DÖNT AZ ADRIA KÉRDÉSÉBEN.

London. Lloyd George kijelentette, hogy Jugoszlávia kérésére az Adria-ügy megvizsgálására a népszövetség tanácsa a közel jövőben össze fog ülni.

A LENGYEL CSAPATOK OFFENZÍVÁJA.

Varso. A Duna és a Berezina közt a lengyel csapatok előnyomulóban vannak. Sefticzki és Semkovszkij tábornokok hadserege egyesült.

NÉMETORSZÁG ZÖME NEM AKAR BOLSEVIZMUST.

A független szocialistáknak tanulniok kell.

Berlin. A „Vorwärts“ írja: Még ha a független szocialisták és kommunisták valamennyi választóját a tanácsdiktatura feltétlen hívének tartanók, csak ötmillió hívkü volna, amivel szemben tizenötmillió német a diktatura ellen és a parlamenti rendszer fentartása mellett foglalt állást. Ebből a független szocialisták levonhatják a tanulságot, ha egyáltalán képesek okólni.

Bécs. A Neue Fr. Presse berlini tudósítója jelenti, hogy a német néppárt hajlandó a többségi szocialistákkal és a demokratákkal koalíciós kormányt alakítani. A német néppárt mértékadó személyiségei annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy mindegyik párt ha enged programjához való merev ragaszkodásából, nevezetesen ha a többségi szocialisták lemondanak bizonyos követelésekről, amelyeket a jelen pillanatban amugy sem valósíthatnak meg, ez esetben a néppárt összhangzásba hozza magát a német birodalom köztársasági államformájával s így sikerül olyan koalíciós kormányt alakítani, melynek működése minden igényeket kielégíthet.

KRASSIN ÁLLANDÓAN LONDONBAN MARAD.

London. Lloyd George az alsóházban újra nyilatkozott Anglia és Oroszország tárgyalásairól. Kijelentette, hogy a kereskedelmi összeköttetések újra való fölvétele föltétlenül szükséges. Azt akarja, hogy Anglia és Oroszország között élénk gazdasági összeköttetés fejlődjék ki. Kijelenti továbbá, hogy Anglia politikájáért ő vállal minden felelősséget. A tárgyalások állandó jelleget öltenek és Krassin mint Oroszország állandó gazdasági megbízottja Londonban fog maradni. Krassin már le is telepedett, lakást bérelt és hivatalos irodáját megnyitotta.

SÁNDOR RÉGENS ZAGREBI UTJA.

Zagreb. A minisztertanácsal közölték a régens elhatározását, hogy e hó végén meg fogja látogatni Zagrebot és Ljubljánát. A kíséretében lesznek Pribicevics, Drinkovich, Vukovec és Korosec miniszterek.

IRORSZÁGBAN NEM LESZ TERROR.

London. Lloyd George kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy Irországban szigorú intézkedéseket fog életbe léptetni. Arra azonban gondolni sem szabad, hogy ezek az intézkedések terrorisztikus jellegűek lesznek.

ELHALASZTOTTÁK A SPAAI KONFERENCIÁT.

London. Reutter jelentés szerint a spaai konferenciát nem tartják meg június 21-én. Minden valószínűség szerint csak július elején fognak Spaaban összegyűlni. A szükséges előkészületeket Londonban már megtették. Lloyd George a napokban Párisba utazik, hogy Milleranddal megbeszéléseket folytasson ez ügyben.

A MAGYAR POLITIKÁBÓL.

Budapest. A konszolidálás útján nagy és döntő jelentőségű lépés történt a magyar parlamentben. A két nagy parlamenti párt: az agráriusok és a keresztény-párt a nemzetgyűlés szuverénitására, a közrend biztosításának és a kormányzat alkotmányosságának megővésére véd- és dac szövetséget kötöttek. Ezzel a ténnyel Magyarországon tulsulyra került a demokratikus pártok politikája.

Budapest. A magyar parlament tegnapi ülésén Rubinek Gyula válaszolt Sándor Pál mult heti interpellációjára a kisgazdák szénellátását illetően. Sándor Pál tiltakozott, hogy a cenzura interpellációjának szövegét törölte. A cenzura fölötti nagy felháborodását osztja Friedrich István is. Ruppert Rezső a sajtóval általánosságban foglalkozva kijelenti, hogy a sajtó lépten-nyomon a hadsereget állítja be, mint az alkotmányos rend megteremtőjét. Pedig a nemzetgyűlés nem a katonaságnak köszöni létét. A bolsevizmust sem a katonaság törte le, hanem a polgári társadalom passzív magatartása és a bolsevizmusnak saját gazsága. Ruppert az ellátatlanok ügyében is interpellál és beszéde folyamán kijelenti, hogy nemcsak a zsidó nagytőke könyörtelen, hanem a keresztény kapitalizmus is az. Főuri uradalmakban dűskélnek a jóban, a menekült táblalábak meg kapával a vállukon keresik meg száraz kenyereket. A parlamentben nagy zaj. Izgatottan kiabáltak: Láztás. Mire Ruppert azt feleli: Minden igazság: — láztás!

A CSEH MUNKÁSOK NEM TOVÁBBITJÁK A LENGYEL MUNICIÓT.

Prága. A munkások tanácsának gyűlése olyan határozatot hozott, hogy ha a kormány megengedi a lengyeleknek szánt munició továbbítását egész Csehországban proklamálják az általános sztrájkot. Erre a hírre Patek lengyel külügyminiszter azonnal Párisba utazott, hogy a cseh külügyminiszterrel, dr. Beneschel tárgyaljon.

RÖVID HIREK.

London. Írországra sok municiót szállít az angol kormány. Cork katonai parancsnok megtagadta a további szállítást. Ljubljana. Dr. Seaton Watson néhány felolvasás megtartására Ljubljánába érkezett.

Varsó. Általános sztrájk tört ki, melynek azonban csak gazdasági jellege van. Az utcán szünetel a forgalom. Rendzavarás azonban nem történt.

Varsó. Radarevsky Varsóba érkezett. Utazása a lengyel kormányválsággal van kapcsolatban.

Lissabon. A portugál miniszterelnök a minisztertanács ülésén hirtelen meghalt.

Tőzsde. Beograd, június 11. Érték dinárban. Márka 63. Frank 165. Lira 128. Lei 53. Lewa 40. Dollár 20. Font 86. Osztrák korona 15.25. Cseh korona 56.

HIREK.

Eljegyzés. Özv. Pulav Románné föld-birtokosné bájos leányát Edikét, eljegyezte Martin Pál Törökbeesen.

Kinevezés az ügyészségen. Dr. Vojvodics Iván törvényszéki bírót a veliki becskerek-i törvényszék vezető ügyészévé nevezték ki.

Tornavizsga a Messingerben. Hétfőn, 14-ikén délután fél hat órakor tartják meg a Messinger-intézetben az ez évi tornavizsgát alábbi műsorral: 1. Felvonulás osztályonként. 2. Játékok bemutatja a polgári I-ső osztálya. 3. Ritmikus gyakorlatok zenére, bemutatja a polg. II-ik osztálya. 4. Kettős rudgyakorlatok zenére bemutatja a polg. II-ik osztálya. 5. Szabadgyakorlatok zenére bemutatja polg. IV. osztálya. 6. Minta svédturnaóra bemutatása a tornaacsarnokban. 7. Kézitámfu — szabad-fabot — zászló-gyakorlat kombináció, bemutatják a III. és IV. elemi osztályú lányok és fiúk. A zenét a nagybecskerek-i szalonzenekar látja el. Rossz idő esetén a vizsga kedden ugyanabban az időben lesz. Ha akkor is rossz idő volna, úgy a vizsga bent lesz a tornaacsarnokban.

Uj kibocsátású okmánybélyegek. A pénzügyminiszteri delegátus közhírré teszi a hivatalos lap legutóbbi számában a pénzügyminiszter határozatát, hogy a Bánáiban, Bácskában, Baranyában, Bosznia és Hercegovinában, Slavoniában, Dalmáciában 1920 június hó 16-tól kezdődőleg a következő okmánybélyegeket bocsátja forgalomba: 2, 5, 10, 20, 30, 40, 50 és 60 para, 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10, 12, 16, 20, 24, 30, 40, 50, 60 és 100 dinár. Ezen bélyegeket dinárért adják el vagy koronáért 1:4 arányban. Az említett vidékeken most használatban lévő okmánybélyegek 1920-ik évi június 15-ikén elvesztik érvényességüket és az új kibocsátás napjától számított két hónap alatt becserelehetők.

A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete folyó hó 13-án, vasárnap d. u. 2 óra 30 perckor taggyűlést tart, Minden tag erkölcsi kötelessége megjelenni.

Tánciskolai hír. Folyó évi június hó 13-án d. u. 1/2-6-tól 1/2-8-ig diákok és gyermekeknek, este 8 órától 10-ig pedig felnőttek részére tánemulatságot rendeznek a Schmidt-féle „Korona”-szállóbeli tánciskolában. Belépődíj vizalmi adóval együtt 12 korona, tanítványoknak 10 korona. Gardedamok nem fizetnek.

Nyári multság. A veliki becskerek-i S. H. S. államvasuti műhely alkalmazottai folyó hó 20-án, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel a bégaparti állomás mellett lévő Kovács-féle vendéglőben nagyszabású nyári mulatságot rendeznek. A zenét felváltva az első veliki becskerek-i vasutas zenekar és egy cigányzenekar szolgáltatja. A rendezőség a közönség szórakoztatására nagy és változatos programot állított össze. Lesz világposta, szerenesehalászat, tortaevés, zsákfutás, virágárverés stb. Este 8 órai kezdettel kacagtató műsorú kabaré, 9 órakor tánc. A multság tiszta jövedelme a vasutas zenekar alapja javára megy. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség.

Megverték egy művésznőt, mert drága a ruhája. New-Yorkból jelentik, hogy az Overall-mozgalom, amely a nagy drágaságra való tekintettel egyszerű egyenruhába akarja öltöztetni az emberiséget, nagy izgalmat okozott Amerikában. Május utolsó vasárnapján New-Yorkban a Hudson-parkban népünnepélyt rendeztek, a melyen megjelent Mile. Sorelle francia színésznő is. A tömeg, mert a nyilvánosság előtt egy tízezer dolláros toalettben mutatkozott, megverte a színésznőt.

Lütgendorff altábornagy gyilkossági pöre.

A bécsi legfelsőbb ítélőszéknél ma tartották meg Lütgendorff altábornagy gyilkossági pörében a tárgyalást. A vád szerint az altábornagy 1914-ben Sabácnál bírói eljárás nélkül kivégeztetett 3 katonát, akik részeg állapotban lövöldöztek. Lütgendorff tagadta vétkességét. A legnagyobb szigorúságra volt szükség — mondotta — nehogy a csapatok fosztogatásra vetemedjenek. Különben is azt hitte, hogy az eléje terjesztett jelentést az állomásparancsnokság vizsgálata után mutatták be neki aláírás céljából. A bizonyítási eljárás során Terstyánszky vezérezredes, továbbá az altábornagy mellé beosztott igazságügyi referens, Zermann őrnagy-hadbíró és a porkoláb Lütgendorff ellen vallottak. Az egyetlen védőtánu Maljevác alezredes volt. A bíróság Lütgendorff Kázmér nyugalmazott altábornagyot a gyilkosság bűnének vádjá alól fölmentette és nyilvános erőszakosság miatt hathavi szigorú helyőrségi fogságra ítélte. A kivégzett katonák hozzátartozóinak kártérítési igényei ügyében polgári bíróság fog dönteni.

Olesó lesz a hangjegynyomás. A zeneműkiadásokat idáig nagyon megrágitotta a hangjegyek előállításának rendkívül költséges volta. Sokan és sokféle módon próbálták egyszerűsíteni és olesóvá tenni a hangjegynyomást, de idáig még senkinek sem sikerült olyan eljárást feltalálnia, melynek segítségével igazán szép kiállítási hangjegyeket lehetett volna előállítani drága metszés kiküszöbölésével. Egy Orbán nevű budapesti magyar embernek — mint értesülünk — sikerült megoldania a nehéz problémát. Uj eljárást talált fel, melynek segítségével metszés nélkül is éppen olyan szép hangjegyet lehet nyomtatni, mint a metszett kotta. A találmány maga, mint a nagyjelentőségű találmányok legtöbbször, egyszerű. Valóságos Kolumbusz tojása. Előre elkészített hangjegytípusokat ragasztanak fel egy papíroslapra kifeszített selymfonalak alá. Az egészet lefényképezik s fotocinkográfiai uton klisé készítenek róla, amelyről azután annyi példányt nyomtathatnak, a mennyit csak akarnak. Nagy előnye ennek az eljárásnak, hogy a korrigálás is igen egyszerű, mert a hangjegyeket a papírlapon ide-oda lehet tologatni. Úgyes leányok pár hónapi gyakorlat után óránként egy oldalt tudnak így elkészíteni, holott a legügyesebb hangjegymetszőnek is egy napra van szüksége, míg egy oldalnyi hangjegyet kiszúr. Munkadíjban tehát óriási megtakarítást jelent ez a találmány, mely korszakot alkothat a hangjegyipar történetében. Ha a találmány a gyakorlatban is beválik, rövid időn belül óriási módon fel fog lendülni a magyar hangjegyipar s talán még a sokkal fejlettebb külföldöt is legyűri.

Ami Zagrebba uatni, személyre nevezve úgy szólván ideálisan találja megoldva az ellátás kérdését. A legjobb vilasreggelit, elsőrendű ebédet és vacsorát valóban szolid kiszolgálás mellett nyújt a fényesen berendezett „Nova Pivana” Draškovičeva ulica 24. sz. pompás éttermeivel, kedves kerti páholyaival és elegáns, eredeti barjával. Esténként elsőrendű hangversenyek az előkelő világ találkozóhelyévé avatja a „Nova Pivana” nagyvendéglőjét, igazi világvárosi környezetben talál itt az ember mindent, ami szemet, fület és gyomrot örvendeztet.

Kerékpárhoz kellő

1097

köppeny és tömlőt

la gummiból, gummiragaszt, villanykörtét minden gyertya- és vált-erősségben, ajánl nagyban

Gyurkovits Mihály Vel. Kikinda
Prestolonaslednika Alesandra utca 21. szám.

Szerepjáték és filmiök figyelembe!

hiányoknál műszaki tanácsal szolgál, rossz kiaknázások, rossz filmvitányok feljavítását, tökéletesítést biztosítja, óriási gyakorlatlall rendelkező szerszámgyártó. Cím a kiadóban.

Házfeladás.

amely áll 6 utcat és 1 udvari szobából, az összes szükséges mellékkeliségekkel, eladó. Pövéböt ugyanott.

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

Halló!

